

23 juni 2003

Till Miljösamverkans kontaktpersoner
på miljökontoren

Övriga kontaktpersoner för kännedom

Sommarbrev

Vi önskar alla kontaktpersoner och alla andra som medverkar i Miljösamverkan på olika sätt en skön sommar!

Vi i Miljösamverkans projektledning finns också stundtals i hängmattan, på sjön eller i skogen och inte vid dator, telefon eller på möten som annars. Räkna alltså inte med att alltid kunna få tag på oss under semesterperioden, från början av juli och en bit in i augusti.

Här följer information, om vad som ska hända i höst och lite annat smått och gott.

Sprid gärna detta brev till chefer och alla berörda medarbetare hos er!

“Enkätträsket”

Enkäter är tufft både för er och oss. Jobbigt att hinna med att besvara alla, jobbigt att påminna dem som inte svarat, jobbigt att sammanställa resultat. Men de behövs. Med vårt läns storlek är det nödvändigt att använda sig av enkäter både för utvärderingar och som planeringsunderlag.

Hav alltså förståelse för detta, och försök att prioritera våra enkäter när de kommer. Vi beklagar dock att det nu blivit många på en gång!

Dessa enkäter är eller har varit aktuella:

- ▶ *Egenkontroll och systemtillsyn*. Stoppdatum sista april. 20 svar. Förlängs nu. Se mer under detta delprojekt nedan!

- ▶ *Inomhusmiljö*. Stoppdatum sista maj. 25 svar. Förlängs nu. Se mer under detta delprojekt nedan!
- ▶ *Verksamhetsplanen 2004*. Stoppdatum sista maj. 32 svar. Se mer under Verksamhetsplanen 2004 nedan.
- ▶ *Radon*. Stoppdatum 27 juni. Besvaras till Länsstyrelsen, inte till Miljösamverkan. Försök alla att besvara denna. Hinns det inte denna vecka, går det att svara i början av juli också. Enkäten finns på vår webbplats.
- ▶ *PCB*. Kommer tidigt i höst. Se mer under detta delprojekt nedan!
- ▶ Senare i höst, eller runt årsskiftet, räknar vi med att ha utvärderingsenkäter till några av årets delprojekt.

[Bilaga](#): Kommuner som besvarat de tre förstnämnda enkäterna.

Verksamhetsplanen 2004

Enkäten om verksamhetsplan 2004 hade besvarats av 32 kommuner när resultatet diskuterades först i arbetsgruppen och sedan i styrgruppen.

Sammanställningen av enkätresultatet hittar ni på webbplatsen, liksom protokollet från styrgruppsmötet 17 juni.

Enligt de beslut som nu är tagna, kommer verksamhetsplanen 2004 preliminärt att omfatta följande delprojekt:

- ▶ Farligt avfall (forts. från 2003, men kanske med delvis annan inriktning)
- ▶ Kemikalietillsyn
- ▶ Egenkontroll och systemtillsyn (forts. från 2003, men kanske med delvis annan inriktning)
- ▶ Vattenskyddsområden
- ▶ Verksamhetsavfall
- ▶ Inomhusmiljö (forts. från 2003, men kanske med delvis annan inriktning)
- ▶ Behovsutredningar och tillsynsplaner (forts. från 2003)
- ▶ Fritidsbåtshamnar

Vi måste gardera oss för att andra delprojekt från årets verksamhetsplan också kan komma att återfinnas i verksamhetsplanen för 2004 som styrgruppen beslutar om i september. Förhoppningsvis ska det dock bara gälla utvärderingsfasen.

Höstkalender

- ▶ 25 augusti i Göteborg och 27 augusti i Skövde: Upptakts- och kursdag i delprojekt *Farligt avfall*. Inte bara de frågor som rör tillsynskampanjen avseende

transportörer kommer att tas upp, utan det blir annan aktuell information i olika frågor som rör farligt avfall också. Inbjudan kommer under vecka 26, anmälan senast 18 augusti!

- ▶ 11 september i Skövde. Upptakts- och kursdag i delprojekt *Cistertillsyn*. Med medverkan bland annat av cisternexperter från RagnSells specialavfall, och från kommunerna i Värmland som hade ett tillsynsprojekt cisterner för ett par år sedan. Från Miljösamverkans projektgrupp ges information om handledning och vår tillsynskampanj i höst. Inbjudan kommer efter semestrarna!
- ▶ 17 september. Styrgruppsmötet då verksamhetsplanen 2004 ska beslutas.
- ▶ 18 - 19 september. Miljöchefsmöte i Mariestad. Miljösamverkan medverkar med aktuell information.
- ▶ 1 oktober (lokal inte bestämd). En seminariedag om miljö- och hälsoskyddsarbete, *behovsutredningar och tillsynsplaner*. Dels kommer då Länsstyrelsen att redovisa sina tillsynsbesök på miljökontoren, dels kommer det att ges exempel på olika sätt att arbeta med behovsutredningar och tillsynsplaner. Vi kommer att få ta del av inspirerande exempel från miljökontor både inom och utom länet. I skrivande stund är det klart med medverkan från Uppsala kommun. Denna dag riktar sig till såväl tjänstemän som politiker.
- ▶ 2 december (lokal inte bestämd). Länsstyrelsens och Socialstyrelsens hälsoskyddsdag, där också Miljösamverkan medverkar. Vi kommer bland annat att redovisa delprojekten *inomhusmiljö* och *radon*. Något om *uppföljning hälsokadligt buller* blir det förmodligen också.

Detta är vad vi vet nu. Det kan tillkomma arrangemang i andra delprojekt.

Gruppdiskussionerna på tillsynsdagarna i april

Många bra synpunkter framkom på de diskussioner om Miljösamverkan som hölls vid tillsynsdagarna i Vänersborg, Mariestad och Göteborg.

Det är underlag för oss att successivt arbeta med att förbättra och effektivisera Miljösamverkans arbetssätt.

Här är korta kommentarer till några frågor som diskuterades.

Bättre framförhållning, inte alla delprojekt på en gång, handledningar klara tidigare

Så kan flera synpunkter sammanfattas. Vi ska anstränga oss för att beakta detta. Ett sätt är att, i VP 2004, tydligare tidssätta de delprojekt där miljökontoren förväntas delta i tillsynskampanjer och liknande. Alltså mer precist ange under året när den och den kampanjen ska ske, och vid behov redan från början ta med i planeringen att något eller några delprojekt kan behöva gå in på nästkommande år, för att det inte ska bli för mycket på en gång.

Bättre uppföljning och utvärdering av varje delprojekt

Vi håller med om att mer kan göras här. Vad som närmare behövs varierar med vilket delprojekt det handlar om, men vi ska försöka att bli bättre på detta!

Diskussionsforum på hemsidan

Intressant att ha tillgång till tyckte de flesta. Vi planerar nu att pröva oss fram med ett diskussionsforum för arbetsgruppen och kanske några projektgrupper. När vi vet vad som kan vara vettigt hoppas vi kunna öppna ett diskussionsforum för alla.

Webbplatsen kan bli tydligare, lättare att hitta på och få en enklare adress

Dessa önskemål uttrycktes, samtidigt som de flesta var nöjda med hemsidan, eller webbplatsen som det ska heta numera (alla fall i Västra Götalandsregionen).

Vi har hos datansvariga bett att få alternativadressen www.miljosamverkan.se. Förhoppningsvis ska det gå bra och kunna fungera i höst.

Sökfunktionen på webbplatsen har nu aktiverats - den hade av misstag varit bortkopplad från våra sidor. Klicka på ögat i listan uppe t.h.!

Vi ska se över hur man kan låta tidigare delprojekt framträda tydligare än de nu gör.

Delprojekten

Nyligen har ni fått MVG nr 12¹ (finns också på webbplatsen) med information om delprojekten i årets verksamhetsplan. Vi upprepar inte allt detta här, utan lämnar bara lite kompletterande information om vissa delprojekt. Alla delprojekt finns dock med i listan nedan.

Farligt avfall

Upptakts- och kursdagar blir det 25 och 27 augusti. Se under Höstkalender ovan. Till dess kommer handledningen att vara klar, förhoppningsvis i vecka 33. I handledningen finns fem informationsblad, professionellt utformade på samma sätt som informationsbladen i delprojekten Värmepumpar och Entreprenörer & entreprenadverksamheter. Det är information om miljöbalken och egenkontroll (allmänt utformade som kan användas till alla sorts verksamheter), om farligt avfall till avfallslämnare, till transportörer och ett sista som handlar om mottagare av farligt avfall (information till avfallslämnare och transportörer).

---

¹ MVG skickas i 21 ex till varje kommun. Hur de ska fördelas i kommunen anges på webbplatsen, klicka på MVG - Fördelning av MVG inom varje kommun

Tänk på att så tidigt som möjligt planera för ert användande av dessa blad, dvs. om ni ska låta trycka upp dem som de är eller om ni vill göra vissa lokala tillägg, och så att de hinner tryckas till tillsynskampanjen riktad mot transportörer av farligt avfall (september-november).

Radon

Det vägledande dokument som kommer att tas fram ska vara klart och presenteras på hälsoskyddsdagen 2 december, se under Höstkalender ovan.

Cisterntillsyn

Vi räknar med att ha handledningen klar till kurs- och upptaktsdagen 11 september, Se under Höstkalender ovan. Tiden för tillsynskampanjen blir oktober - december.

Biltvättar

På projektgruppens första möte nyligen uppkom viss osäkerhet om bl.a. Naturvårdsverkets allmänna råd, policyn från Miljösamverkan Älvsborg, hur den tillämpas av kommunerna nu, och branschens inställning till teknikalternativ och eventuella önskemål om en ändring av de allmänna råden. När och hur en tillsynskampanj bör bedrivas har därför nu blivit en smula osäkert. Efter ytterligare beredning i projektgruppen kommer frågan att tas upp på styrgruppsmötet 17 september.

Behovsutredningar och tillsynsplaner

Projektgruppen, som består av arbetsgruppen förstärkt med tre personer, har träffats två gånger och diskuterat hur man kan arbeta med dessa uppgifter, och inte minst vilka bra exempel som finns att inspireras av. TIM-projektet (tillsyn med miljömål) är i sig ett intressant initiativ som vi följer, och har också gett information om några kommuner som har ett ambitiöst arbetssätt, bl.a. Uppsala och Eskilstuna. Vi har börjat titta närmare på vad deras arbetssätt innebär.

En första insats gentemot kommunerna blir att förmedla några erfarenheter på seminari- edagen 1 oktober. Se under Höstkalender ovan.

Dagvatten

Ett kunskaps- eller policyunderlag bör bli klart innan årsskiftet som planerat.

Uppföljning hälsoskadligt buller

Tillsynskampanjen pågår nu.

Egenkontroll och systemtillsyn

Svaren på utvärderingsenkäten har sammanställts och diskuterats på arbetsgruppens möte 10 juni. 20 kommuner hade besvarat enkäten, 11 av dessa deltog aktivt i tillsynskampanjen. Omdömena om handledningen, uppläggningsen av projektet och dess angelägenhetsgrad är i huvudsak mycket positiva, trots att man i svaren också angivit att denna tillsyn är tidskrävande.

Arbetsgruppen har diskuterat resultatet och bedömt att det är angeläget att få fram erfarenheter från fler inspektioner innan en närmare utvärdering görs.

Vi förlänger därför tillsynskampanjen och uppmanar miljökontoren att göra fler inspektioner, särskilt de miljökontor som inte deltagit ännu. Nytt stoppdatum för att rapportera erfarenheterna av att granska egenkontroll med systemtillsyn är 1 december. Använd samma enkätblankett som tidigare. Den finns på webbplatsen.

Erbjudandet om att vi kan följa med som sekreterare på några tillsynsbesök, när det inte krockar med andra uppgifter, kvarstår!

Ett utvärderingsseminarium blir det först vintern 2004.

Inomhusmiljö

Den omfattande enkäten har besvarats av 25 kommuner, 10 av dessa deltog i tillsynskampanjen som enkätens del A handlade om. Del B syftade till att ge en så fullständig som möjligt beskrivning av inomhusmiljö och inomhusmiljöarbete i länets kommuner. Enkätens svar diskuterades på projektgrupp inomhusmiljös möte 18 juni. En närmare utvärdering återstår att göra men vi konstaterade att handledningen, projektets omfattning och angelägenhetsgrad fått höga betyg i enkäten.

Omdömet om systemtillsyn som metod för tillsyn av skolor och förskolor var också mycket positivt från de, dock ganska få, kommuner som deltog i tillsynskampanjen.

Men projektgruppen anser det angeläget att få en mer heltäckande bild av inomhusmiljöarbetet i länet.

Projektgruppen har därför beslutat förlänga tiden för att besvara enkätens del B, t.o.m. 15 oktober 2003. Vi hoppas alltså få in svar från samtliga kommuner. Enkäten finns på webbplatsen.

Däremot uppmanar vi inte fler kommuner nu att delta i tillsynskampanjen, vi får utgå från att de flesta kommuner som hade behov av och tid för den också genomfört den. Men några gör kanske inspektioner i början av hösten, och i så fall går det naturligtvis bra att till 15 oktober också besvara enkätens del A.

Utvärderingen av såväl tillsynskampanjen som inomhusmiljöarbetet i övrigt kommer att presenteras på hälsoskyddsdagen 2 december. Se under Höstkalender ovan.

Uppföljning PCB-Fria Fogar

Ett brev med aktuell information om några frågor som rör arbetet kommer snart att gå ut till miljökontoren. Efter sommaren genomför projektgruppen en enkel enkät för att kunna sammanställa hur långt vi kommit i länet med att avlägsna PCB ur kretsloppet.

Vi ska undvika att fråga efter löpmeter fog, kg PCB och liknande detaljerade sifferuppgifter, utan koncentrera oss på att få en bra bild av hur långt arbetet kommit, och vilka problem som eventuellt kan finnas.

Bränder och utsläppsberedskap

Sammanlagt 175 personer har deltagit på de informationsdagar för chefer och kurser för handläggare som genomförts. De kurser som hållits i år har Räddningsverkets skola i Skövde svarat för, med Miljösamverkans kurs i höstas som mall. En mer praktiskt inriktad fortsättningskurs med övningar kommer eventuellt att ordnas av Räddningsverkets skola, det sker i så fall utan att Miljösamverkans projektgrupp behöver engagera sig i det. Projektgruppen vill nu framför allt stötta samverkan inom kommunerna mellan bl.a. miljö och räddning, genom att ge kännedom om bra exempel på detta.

Entreprenörer och entreprenadverksamhet

Använd de layoutade informationsblad som tillhör rapporten som trycktes i maj. Se information på webbplatsen. Hör gärna av er med synpunkter på hur bladen fungerar, både tekniskt (skriva ut, trycka, lägga till egen logga etc.) och hur de tas emot.

En insats som nu börjat planeras är ett informationsmöte som projektgruppen ska hålla för större entreprenadföretag i länet.

Delprojekt från förra årets verksamhetsplan

Värmepumpar

Vi upprepar samma som skrevs under entreprenörer ovan: Använd de layoutade informationsblad som tillhör rapporten som trycktes i maj. Se information på webbplatsen. Hör gärna av er med synpunkter på hur bladen fungerar.

Kanske kommer projektgruppen att senare under året göra någon form av uppföljning av delprojektet, i övrigt är inga fler insatser planerade.

Mall till policy enskilda avlopp

Efter remissen av ett koncept i augusti 2002, och de ändringar och tillägg projektgruppen med ledning av remissvaren beslutat ska göras i dokumentet ligger det nu på Lasse att göra dessa bearbetningar. Det har ännu bara delvis blivit gjort, eftersom andra arbetsuppgifter måst gå före. Arbetet kommer dock att slutföras.

Samtidigt sker nu mycket på riksnivå, inte minst det s.k. funktionskravsprojektet som initierats av Naturvårdsverket och som ska ge ett stöd för att ta fram nya allmänna råd, och handbok, om enskilda avlopp. Vårt koncept till policymall är ett av de underlag som används i funktionskravsprojektet, i vars arbetsgrupp också vårt län är representerat både av Länsstyrelsen (Jörgen Hammarström) och ett par kommuner (Lotta Wiik, Härryda och med i vår projektgrupp, samt Lars Wilke, Stenungsund).

Utsläpp av VOC

Det som kommer att komma ut av detta är stöd för hantering av VOC-frågor vid tillsyn (och för Länsstyrelsens del också prövning). Det blir i två dokument med arbetsnamnen "VOC-Lathund" (tas fram av Länsstyrelsen och ger faktabakgrunder, underlag för bedömningar av åtgärder och krav m.m.) respektive "VOC-vägledning" (som tas fram av vår projektgrupp, där också Länsstyrelsen medverkar). "VOC-vägledning" ska huvudsakligen innehålla orientering om olika branscher, och tillsynstips för dessa avseende VOC-frågor. De båda dokumenten kommer att komplettera varandra, och bör komma ut samtidigt. Arbetet har kommit långt, och båda dokumenten är ganska nära färdiga. F.n. avvaktar vi slutlig version av "VOC-Lathund" innan "VOC-vägledning" helt färdigställs.

En skön sommar önskar

Lasse Lind
Projektledare

Edsgatan 18 662 30 Åmål
Tel: 0532-714 47, 070-37 87 439
Fax 0532- 187 70
E-post: lind.lasse@telia.com

Cecilia Lunder
Biträdande projektledare

Länsstyrelsen i Västra Götaland,
Miljöskydds-enheten, 403 40 Göteborg
Tel: 031-60 58 95, 070-180 69 97
Fax: 031-60 58 97
E-post: cecilia.lunder@o.lst.se

Bilaga till Sommarbrev juni 2003

Kommun	Besvarat enkät t.o.m. 17 juni 2003		
	Inomhusmiljö	Egenktrl o systemtillsyn	Verksamhetsplan 2004
	Enkätens del B: Svarstiden nu förlängd till 15 oktober	Svarstiden nu förlängd till 1 december	- Avslutad -
Ale	X		X
Alingsås	X	X	X
Bengtsfors	*)	*)	*)
Bollebygd			
Borås			X
Dals-Ed	X	X	X
Essunga	X		
Falköping	X	X	X
Färgelanda			
Grästorp			
Gullspång			
Göteborg	X		X
Götene	X	X	
Herljunga			X
Hjo	X		X
Härryda	X		X
Karlsborg	X	X	X
Kungälv	X		
Lerum		X	X
Lidköping		X	X
Lilla Edet		X	X
Lysekil	X	X	X
Mariestad			
Mark	X	X	X
Mellerud			X
Munkedal	X		X
Möndal	X		
Orust	X		X
Partille	X	X	
Skara	X	X	X
Skövde	X	X	X
Sotenäs			
Stenungsund	X	X	X
Strömstad	X	X	
Svenljunga			X
Tanum			*)
Tibro	X	X	X
Tidaholm	X	X	X
Tjörn			X
Tranemo			
Trollhättan	X	X	X
Töreboda			
Uddevalla			X
Ulricehamn			X
Vara		X	X
Vårgårda			X
Vänersborg			X
Åmål	X	X	X
Öckerö			X

*) Meddelat att man inte hinner med att besvara enkäten.